

จิตอาสา สะอาดตา สะอาดใจ
โรงเรียนบ้านโนนแกด อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ

1.ความสำคัญของนวัตกรรม

1.1 ความเป็นมาและสภาพปัญหา

เนื่องจากนักเรียนโรงเรียนบ้านโนนแกด มีพฤติกรรมกาทำขยะไม่เป็นที่ และขาดจิตสำนึกในการเก็บขยะ ทำให้บริเวณโรงเรียนสกปรกไม่น้อยอยู่ ไม่น่าเรียน จึงมีแนวคิดที่จะนำกระบวนการลูกเสือมาสร้างจิตสำนึกให้นักเรียนมีจิตอาสาทำความสะอาดทั้งในโรงเรียนและชุมชน

1.2 แนวคิดหลักการสำคัญ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ 2542 มาตราที่ 6 ได้กำหนดลักษณะคนไทยที่ถึงประสงค์ไว้ดังนี้คือการเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญาหาความรู้มีคุณธรรมและจริยธรรม เช่น มีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีวินัย มีความเอื้อเฟื้อเกื้อกูล มีเหตุผลรู้หน้าที่ ซื่อสัตย์ پاکเพียร ขยัน ประหยัด มีจิตใจเป็นประชาธิปไตยเคารพความคิดเห็นและสิทธิของผู้อื่นมีความเสียสละ รักษาสิ่งแวดล้อม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติสุข รวมถึงกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปี พ.ศ 2520-2551 และนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของนโยบายเร่งรัดการปฏิรูปการศึกษาโดยยึดหลักคุณธรรมนำความรู้ พัฒนาคนโดยใช้คุณธรรมเป็นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนาและสถาบันการศึกษา โดยมีจุดเน้นเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เป็นคนดีมีความรู้และอยู่ดีมีสุขโดยเห็นว่า สิ่งที่ควรเร่งปลูกฝังคือ คุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการแก่เยาวชนไทย อันได้แก่ ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคี มีน้ำใจ โดยมีจุดเน้นเพื่อพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดี มีความรู้ และอยู่ดีมีสุข ด้วยการใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนา และสถาบันการศึกษา การปลูกฝังคุณธรรมจึงหมายถึง การจัดสภาพการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมองเห็นคุณค่าของการมีศีลธรรมและจริยธรรมในด้านต่างๆ และนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ค่านิยม ความเชื่อ และพฤติกรรมที่ต่าง

พระราชบัญญัติลูกเสือ มาตรา 8 คณะลูกเสือแห่งชาติ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาลูกเสือทั้งทางกาย สติปัญญาจิตใจ และศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ และช่วยสร้างสรรค์สังคมให้เกิดความสามัคคีและมีความเจริญก้าวหน้า ทั้งนี้ เพื่อความสงบสุข และความมั่นคงของประเทศชาติตามแนวทางดังต่อไปนี้

ให้มีนิสัยในการสังเกต จำจำ เชื่อฟัง และพึ่งตนเอง

ให้ซื่อสัตย์สุจริต มีระเบียบวินัยและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

ให้รู้จักบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์

ให้รู้จักทำการฝีมือ และฝึกฝนให้ทำกิจกรรมต่างๆตามความเหมาะสม

ให้รู้จักรักษาและส่งเสริมจารีตประเพณี วัฒนธรรม และความมั่นคงของประเทศชาติ

2 จุดประสงค์และเป้าหมายของนวัตกรรม

2.1จุดประสงค์ของนวัตกรรม

- 1.เพื่อปลูกฝังความมีจิตสาธารณะให้กับนักเรียน
- 2.เพื่อปลูกจิตสำนึกและให้ความรู้กับนักเรียนในเรื่องการทิ้งขยะ
- 3.เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบเกี่ยวกับการทิ้งขยะทั้งในโรงเรียนและชุมชน

2.2เป้าหมายของนวัตกรรม

เชิงปริมาณ

- 1.นักเรียนและครูจิตอาสาโรงเรียนบ้านโนนเกต จำนวน คน

เชิงคุณภาพ

- 1.เกิดจิตสำนึกที่ดีและตระหนักถึงการแก้ปัญหาเรื่องการทิ้งขยะ
- 2.นักเรียนมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบเกี่ยวกับการทิ้งขยะทั้งในโรงเรียน

และชุมชน

3.กระบวนการผลิตนวัตกรรม หรือขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1การออกแบบผลงาน/นวัตกรรม

นวัตกรรมที่ถือว่าเป็นวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ ของระบบกิจกรรมลูกเสือ คือ “จิตอาสา สะอาดตา สะอาดใจ” ซึ่งอยู่ในขั้นตอนของการดำเนินงานตามแผนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม มุ่งเสริมสร้างเจตคติ คุณค่าชีวิต ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จัก และเข้าใจตนเอง สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปรับตัวและ ปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ประเทศชาติ และดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ “จิตอาสา สะอาดตา สะอาดใจ” ประกอบด้วยนวัตกรรม 2 นวัตกรรม ได้แก่

1.จิตอาสาโนนเกตสะอาด

2.บำเพ็ญประโยชน์สู่ชุมชน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.จิตอาสาโนนเกตสะอาด เป็นนวัตกรรมที่สร้างจิตสำนึก ส่งเสริมความรับผิดชอบต่อโรงเรียน ชุมชน สร้างจิตสำนึกให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ฝึกทักษะ กระบวนการทำงาน การทำงานร่วมกับผู้อื่น และส่งเสริมการมี จิตสาธารณะรับผิดชอบต่อสังคม โดยใช้กระบวนการของกิจกรรมลูกเสือ ซึ่งมีขั้นตอนของการดำเนินงานดัง FLOW CHART ต่อไปนี้

จิตอาสาโนนแกดสะอาด

ประชุมวางแผนและดำเนินกิจกรรม
จิตอาสาโนนแกดสะอาด

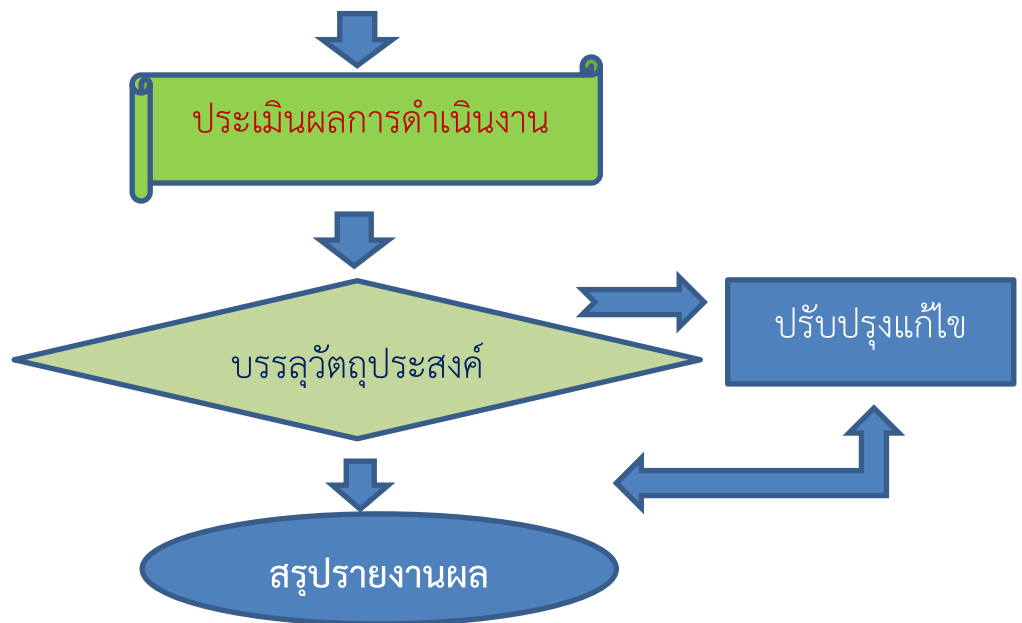
ดำเนินการรับสมัคร
จิตอาสาโนนแกดสะอาด

จัดอบรมเพื่อให้ความรู้จิต
อาสาโนนแกดสะอาด

จิตอาสาโนนแกดสะอาด
ดำเนินงานตามภาระหน้าที่

1) ประชุมวางแผนและดำเนินกิจกรรม “จิตอาสาโนนแกดสะอาด”

- 1.1 ครูประชุมวางแผนเรื่องการรับสมัคร “จิตอาสาโนนแกดสะอาด” ในช่วงเดือนพฤษภาคม
- 1.2 แจ้งให้นักเรียนที่สนใจเข้าร่วมสมัคร “จิตอาสาโนนแกดสะอาด”
- 1.3 กำหนดรูปแบบการดำเนินงาน “จิตอาสาโนนแกดสะอาด”

2) ดำเนินการรับสมัคร “จิตอาสาโนนแกดสะอาด”

2.1 ครูผู้รับผิดชอบดำเนินการประกาศรับสมัคร “จิตอาสาโนนแกดสะอาด” (วันพฤหัสบดีแรกของเดือนมิถุนายน)

- 2.2 แจ้งรายชื่อนักเรียนที่เป็นนักเรียน “จิตอาสาโนนแกดสะอาด”

3) จัดอบรมเพื่อให้ความรู้ “จิตอาสาโนนแกดสะอาด”

- 3.1 จัดอบรม “จิตอาสาโนนแกดสะอาด” โดยมีกระบวนการดังนี้

1.ชี้แจงวัตถุประสงค์ของกิจกรรม “จิตอาสาโนนแกดสะอาด” ให้กับกลุ่ม “จิตอาสาโนนแกดสะอาด” รับทราบร่วมกัน

2.เชิญวิทยากรมาให้ความรู้เกี่ยวกับปัญหาขยะที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างความตระหนักแก่กลุ่ม “จิตอาสาโนนแกดสะอาด”

3.ชมวิดิทัศน์เกี่ยวกับ “จิตอาสาโนนแกดสะอาด” ของแต่ละองค์กรหรือหน่วยงานต่างๆ เพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้กับกลุ่ม “จิตอาสาโนนแกดสะอาด”

4) “จิตอาสาโนนแกดสะอาด” ดำเนินงานตามภาระหน้าที่
ภาระงานที่ “จิตอาสาโนนแกดสะอาด” จะต้องปฏิบัติดังนี้

4.1 ภาระงานประจำวัน

-ดูแลความสะอาดบริเวณโรงเรียน

คณะจิตอาสาโนนแกดสะอาดจะทำความสะอาดทุกเช้า-เย็น โดยในตอนเช้าจิตอาสาโนนแกดสะอาดจะปฏิบัติหน้าที่ในเวลา 07.00 – 08.00 น. และตอนเย็นเวลา 15.00 – 15.20 น. ณ บันทึกรายชื่อ ข้อมูลการทำจิตอาสา

-ตรวจความสะอาด เรียบร้อยของห้องเรียน อาคารเรียน กรรมการที่รับผิดชอบแต่ละอาคาร
ตรวจสอบความสะอาดห้องเรียน การปิดไฟฟ้า พัดลม และนักเรียนที่ไม่ลงมาเข้าแถวบันทึกข้อมูลส่งฝ่ายสภานักเรียนเพื่อทำการรายงานให้ทราบต่อไป

4.2 ภาระงานในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ โรงเรียนให้โอกาสและส่งเสริมจิตอาสาโนนแกดสะอาดในการเป็นผู้วางแผนและดำเนินกิจกรรมเอง ได้แก่

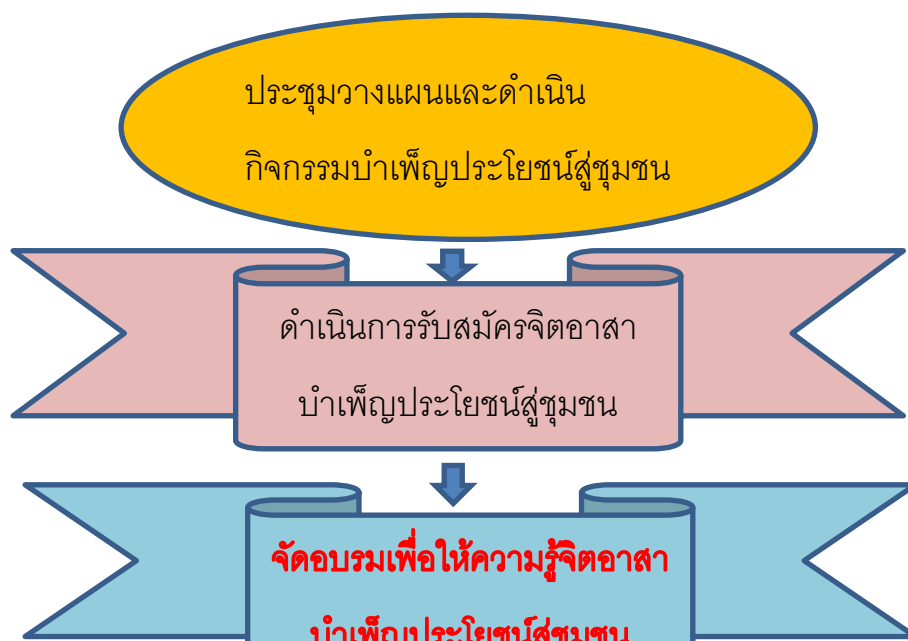
5) ประเมินผลการทำงาน

5.1 ภาระงานประจำวัน ประเมินผลโดยการสังเกต ครูหัวหน้าจิตอาสาโนนแกดสะอาด นักเรียนและครูเวร
สังเกตการณ์ปฏิบัติงานของคณะจิตอาสาโนนแกดสะอาด และประชุมสรุปผลการประเมินทุกวันอังคาร

5.2 ภาระงานในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ การเก็บขยะและทำความสะอาดในบริเวณโรงเรียน
ประเมินผลโดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง เช่น นักเรียน ผู้ปกครอง หรือ ครู ที่ปฏิบัติกิจกรรมนั้น ๆ และประเมินผลจากสภาพจริงที่เกิดขึ้น

1 “จิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์สู่ชุมชน” เป็นนวัตกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีจิตสำนึกรักบ้านเกิดและใส่ใจ
สิ่งแวดล้อมโดยเริ่มจากจุดเล็ก ๆ ที่จิตอาสาต้องไปบำเพ็ญประโยชน์คือ วัด ซึ่งวัดเป็นที่สาธารณะประโยชน์ที่มีความสำคัญต่อ
ศาสนาและเป็นที่หล่อหลอมรวมใจของคนในชุมชน ดังนั้นการมีจิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์วัดจึงเป็นสิ่งสำคัญ
ซึ่งมีขั้นตอนของการดำเนินงาน ดัง FLOW CHART ต่อไปนี้

“จิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์สู่ชุมชน”

ห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ไม่สะอาด
โรงเรียนบ้านโนนแกด อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ

1.ความสำคัญของนวัตกรรม

1.1 ความเป็นมาและสภาพปัญหา

เนื่องจากนักเรียนโรงเรียนบ้านโนนแกด มีพฤติกรรมการทิ้งขยะไม่เป็นที่ และขาดจิตสำนึกในการเก็บขยะ ทำให้บริเวณภายในห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สกปรกไม่น่าอยู่ ไม่น่าเรียน จึงมีแนวคิดที่จะสร้าง

ข้อตกลงระหว่างครูประจำชั้นและนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 23 คนนำกระบวนการลูกเสือมา
สร้างจิตสำนึกให้นักเรียนมีจิตอาสารักความสะอาดทั้งในโรงเรียนและชุมชน

1.2 แนวคิดหลักการสำคัญ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตราที่ 6 ได้กำหนดลักษณะคนไทยที่ถึง
ประสงค์ไว้ดังนี้คือการเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญาหาความรู้มีคุณธรรมและจริยธรรม เช่น
มีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีวินัย มีความเอื้อเฟื้อเกื้อกูล มีเหตุผลรู้หน้าที่ ซื่อสัตย์ پاکเพียร ขยัน ประหยัด
มีจิตใจเป็นประชาธิปไตยเคารพความคิดเห็นและสิทธิของผู้อื่นมีความเสียสละ รักษาสิ่งแวดล้อม สามารถอยู่
ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติสุข รวมถึงกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปี พ.ศ
2520-2551 และนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของ
นโยบายเร่งรัดการปฏิรูปการศึกษาโดยยึดหลักคุณธรรมนำความรู้ พัฒนาคนโดยใช้คุณธรรมเป็นฐานของ
กระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนาและสถาบันการศึกษา
โดยมีจุดเน้นเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เป็นคนดีมีความรู้และอยู่ดีมีสุขโดยเห็นว่า สิ่งที่ควรเร่งปลูกฝังคือ
คุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการแก่เยาวชนไทย อันได้แก่ ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคี มี
น้ำใจ โดยมีจุดเน้นเพื่อพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดี มีความรู้ และอยู่ดีมีสุข ด้วยการใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของ
กระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนา และสถาบัน
การศึกษา การปลูกฝังคุณธรรมจึงหมายถึง การจัดสภาพการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมองเห็นคุณค่าของการมี
ศีลธรรมและจริยธรรมในด้านต่างๆ และนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ค่านิยม ความเชื่อ และพฤติกรรมที่ดี
งาม

2 จุดประสงค์และเป้าหมายของนวัตกรรม

2.1จุดประสงค์ของนวัตกรรม

- 1.เพื่อปลูกฝังความมีจิตสาธารณะให้กับนักเรียน
- 2.เพื่อปลูกจิตสำนึกและให้ความรู้กับนักเรียนในเรื่องการทิ้งขยะ
- 3.เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบเกี่ยวกับการทิ้งขยะทั้งในห้องเรียนโรงเรียนและชุมชน

2.2เป้าหมายของนวัตกรรม

เชิงปริมาณ

- 1.นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่3และครูประจำชั้นโรงเรียนบ้านโนนแกด

จำนวน 25 คน

เชิงคุณภาพ

- 1.เกิดจิตสำนึกที่ดีและตระหนักถึงการแก้ปัญหาเรื่องการทิ้งขยะภายใน
ห้องเรียนโรงเรียนและชุมชน
- 2.นักเรียนมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบเกี่ยวกับการทิ้งขยะห้องเรียน
โรงเรียนและชุมชน

3.กระบวนการผลิตนวัตกรรม หรือขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1การออกแบบผลงาน/นวัตกรรม

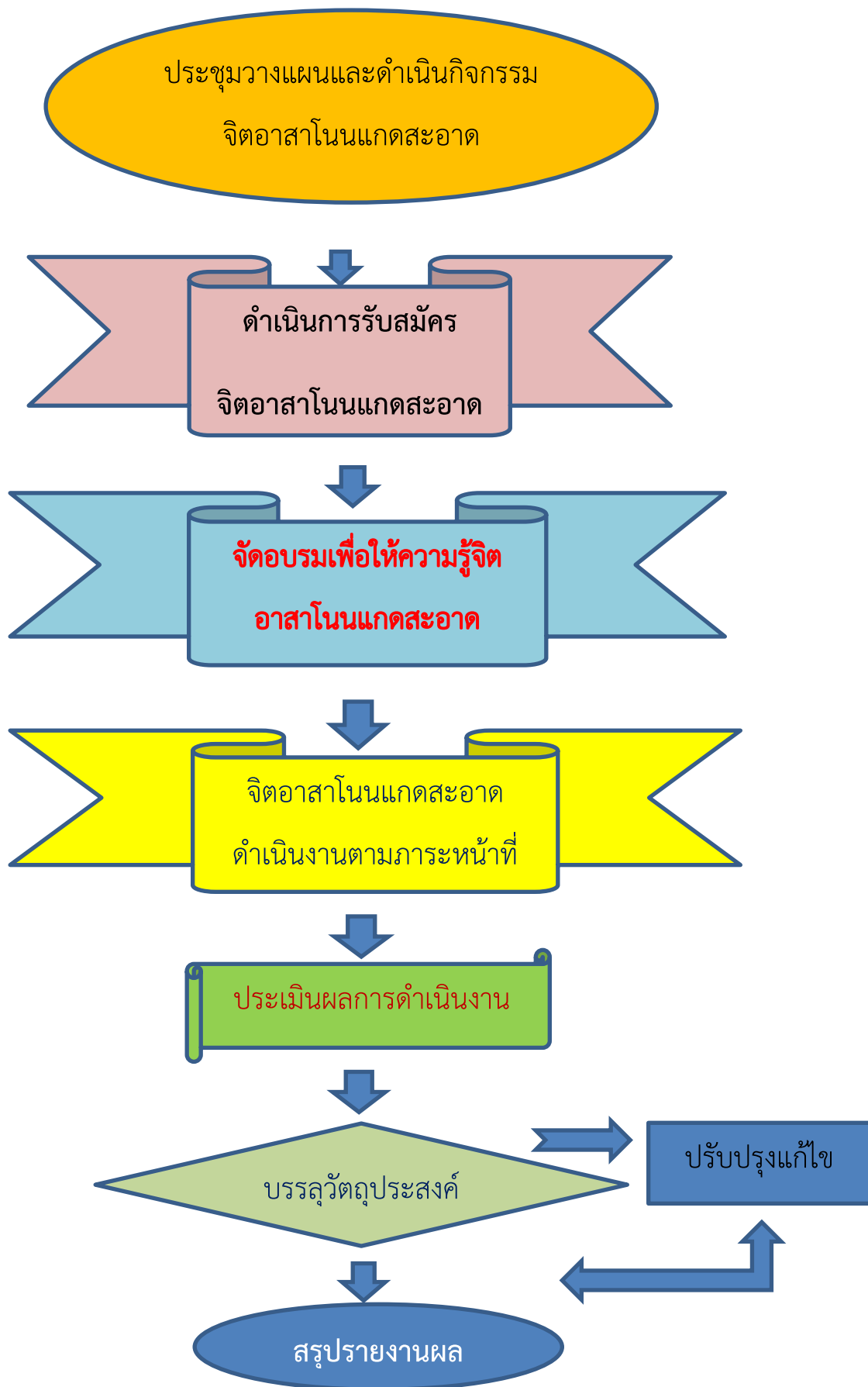
นวัตกรรมที่ถือว่าเป็นวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ คือ “จิตอาสา สะอาดตา สะอาดใจ” ซึ่งอยู่ในขั้นตอนของการดำเนินงานตามแผนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม มุ่งเสริมสร้างเจตคติ คุณค่าชีวิต ปลุกฝังคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปรับตัวและปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ประเทศชาติ และดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ “จิตอาสา สะอาดตา สะอาดใจ” ประกอบด้วยนวัตกรรม 1 นวัตกรรม ได้แก่ “จิตอาสาโนนแกดสะอาด” ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.จิตอาสาโนนแกดสะอาด เป็นนวัตกรรมที่สร้างจิตสำนึก ส่งเสริมความรับผิดชอบต่อโรงเรียน

ชุมชน สร้างจิตสำนึกให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ฝึกทักษะ กระบวนการทำงาน การทำงานร่วมกับผู้อื่น และส่งเสริมการมีจิตสาธารณะรับผิดชอบต่อสังคม โดยใช้กระบวนการของกิจกรรมลูกเสือ ซึ่งมีขั้นตอนของการดำเนินงานดัง FLOW CHART ต่อไปนี้

จิตอาสาโนนแกดสะอาด

1)ประชุมวางแผนและดำเนินกิจกรรม “จิตอาสาโนนแกดสะอาด”

- 1.1ครูประชุมวางแผนเรื่องการรับสมัคร “จิตอาสาโนนแกดสะอาด” ในช่วงเดือนพฤษภาคม
- 1.2แจ้งให้นักเรียนที่สนใจเข้าร่วมสมัคร “จิตอาสาโนนแกดสะอาด”
- 1.3กำหนดรูปแบบการดำเนินงาน “จิตอาสาโนนแกดสะอาด”

2)ดำเนินการรับสมัคร “จิตอาสาโนนแกดสะอาด”

2.1ครูผู้รับผิดชอบดำเนินการประกาศรับสมัคร “จิตอาสาโนนแกดสะอาด” (วันพฤหัสบดีแรกของเดือนมิถุนายน)

- 2.2แจ้งรายชื่อนักเรียนที่เป็นนักเรียน “จิตอาสาโนนแกดสะอาด”

3)จัดอบรมเพื่อให้ความรู้ “จิตอาสาโนนแกดสะอาด”

- 3.1จัดอบรม “จิตอาสาโนนแกดสะอาด” โดยมีกระบวนการดังนี้

1.ชี้แจงวัตถุประสงค์ของกิจกรรม “จิตอาสาโนนแกดสะอาด” ให้กับกลุ่ม “จิตอาสาโนนแกดสะอาด” รับทราบร่วมกัน

2.เชิญวิทยากรมาให้ความรู้เกี่ยวกับปัญหาขยะที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างความตระหนักแก่กลุ่ม “จิตอาสาโนนแกดสะอาด”

3.ชมวีดิทัศน์เกี่ยวกับ “จิตอาสาโนนแกดสะอาด” ของแต่ละองค์กรหรือหน่วยงานต่างๆ เพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้กับกลุ่ม “จิตอาสาโนนแกดสะอาด”

4) “จิตอาสาโนนแกดสะอาด” ดำเนินงานตามภาระหน้าที่

ภาระงานที่ “จิตอาสาโนนแกดสะอาด” จะต้องปฏิบัติดังนี้

4.1ภาระงานประจำวัน

-ดูแลความสะอาดบริเวณโรงเรียน

คณะจิตอาสาโนนแกดสะอาดจะทำความสะอาดทุกเช้า-เย็น โดยในตอนเช้าจิตอาสาโนนแกดสะอาดจะปฏิบัติหน้าที่ในเวลา 07.00 – 08.00 น. และตอนเย็นเวลา 15.00 – 15.20 น. ณ บันทึกข้อมูล ข้อมูลการทำจิตอาสา

-ตรวจความสะอาด เรียบร้อยของห้องเรียน อาคารเรียน กรรมการที่รับผิดชอบแต่ละอาคาร ตรวจสอบความสะอาดห้องเรียน การปิดไฟฟ้า พัดลม และนักเรียนที่ไม่ลงมาเข้าแถวบันทึกข้อมูลส่งฝ่ายสภานักเรียนเพื่อทำการรายงานให้ทราบต่อไป

4.2ภาระงานในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ โรงเรียนให้โอกาสและส่งเสริมจิตอาสาโนนแกดสะอาดในการเป็นผู้วางแผนและดำเนินกิจกรรมเอง ได้แก่

5)ประเมินผลการทำงาน

5.1ภาระงานประจำวัน ประเมินผลโดยการสังเกต ครูหัวหน้าจิตอาสาโนนแกดสะอาด นักเรียนและครูเวร
สังเกตการณ์ปฏิบัติงานของคณะจิตอาสาโนนแกดสะอาด และประชุมสรุปผลการประเมินทุกวันอังคาร

5.2ภาระงานในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ การเก็บขยะและทำความสะอาดในบริเวณโรงเรียน
ประเมินผลโดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง เช่น นักเรียน ผู้ปกครอง หรือ ครู ที่ปฏิบัติ
กิจกรรมนั้น ๆ และประเมินผลจากสภาพจริงที่เกิดขึ้น

1 “จิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์สู่ชุมชน” เป็นนวัตกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีจิตสำนึกรักบ้านเกิดและใส่ใจ
สิ่งแวดล้อมโดยเริ่มจากจุดเล็ก ๆ ที่จิตอาสาต้องไปบำเพ็ญประโยชน์คือ วัด ซึ่งวัดเป็นที่สาธารณะประโยชน์ที่มีความสำคัญต่อ
ศาสนาและเป็นที่หล่อหลอมรวมใจของคนในชุมชน ดังนั้นการมีจิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์วัดจึงเป็นสิ่งสำคัญ
ซึ่งมีขั้นตอนของการดำเนินงาน ดัง FLOW CHART ต่อไปนี้

“จิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์สู่ชุมชน”

1) ประชุมวางแผนและดำเนินกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์สู่ชุมชน

- 1.1 ครูประชุมวางแผนเรื่องการรับสมัครจิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์สู่ชุมชนในช่วงเดือนพฤษภาคม
- 1.2 แจ้งให้นักเรียนที่สนใจเข้าร่วมสมัครจิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์สู่ชุมชน
- 1.3 กำหนดรูปแบบการดำเนินงานจิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์สู่ชุมชน

2) ดำเนินการรับสมัครจิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์สู่ชุมชน

2.1 ครูผู้รับผิดชอบดำเนินการประกาศรับสมัครจิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์สู่ชุมชน (วันพฤหัสบดีแรกของเดือนมิถุนายน)

- 2.2 แจ้งรายชื่อนักเรียนที่เป็นนักเรียนจิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์สู่ชุมชน

3) จัดอบรมเพื่อให้ความรู้จิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์สู่ชุมชน

- 3.1 จัดอบรมจิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์สู่ชุมชนโดยมีกระบวนการดังนี้

1. ชี้แจงวัตถุประสงค์ของกิจกรรมจิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์สู่ชุมชนให้กับกลุ่มจิตอาสาโนนแกดสะอาดรับทราบร่วมกัน

2. เชิญวิทยากรมาให้ความรู้เกี่ยวกับปัญหาขยะที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างความตระหนักแก่กลุ่มจิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์สู่ชุมชน

3. ชมวีดิทัศน์เกี่ยวกับจิตอาสาของแต่ละองค์กรหรือหน่วยงานต่างๆ เพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้กับกลุ่มจิตอาสาโนนแกดสะอาด

4) จิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์สู่ชุมชน ดำเนินงานตามภาระหน้าที่

- 4.1 ภาระงานที่จิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์สู่ชุมชน จะต้องปฏิบัติดังนี้

1. ภาระงานประจำเดือน

จิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์ทุกคนจะไปบำเพ็ญประโยชน์ที่วัดในหมู่บ้าน ในวันพุธที่ 2 วัน
พุธที่ 4 ของเดือน

ตรวจความสะอาด เรียบร้อยของวัดและประเมินผลการดำเนินงานเพื่อทำการรายงานให้
ทราบต่อไป

4.2 ภาระงานในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ โรงเรียนให้โอกาสและส่งเสริมจิตอาสาในการเป็นผู้วางแผน
และดำเนินกิจกรรมเอง ได้แก่

5) ประเมินผลการดำเนินงาน

5.1 ภาระงานประจำวัน ประเมินผลโดยการสังเกต ครูหัวหน้าจิตอาสา นักเรียนปฏิบัติงานของคณะจิตอาสา
และประชุมสรุปผลการประเมินทุกวันอังคาร

5.2 ภาระงานในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ การเก็บขยะและทำความสะอาดในบริเวณ วัด ประเมินผล
โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง เช่น นักเรียน ผู้ปกครอง หรือ ครู ที่ปฏิบัติกิจกรรมนั้น ๆ และ
ประเมินผลจากสภาพจริงที่เกิดขึ้น

4. ผลการดำเนินงาน

4.1 ผลการดำเนินงานตามขั้นตอนต่าง ๆ ของ “จิตอาสา สะอาดตา สะอาดใจ” ซึ่งประกอบด้วย
นวัตกรรม “จิตอาสาโนนแกดสะอาด” และ “จิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์สู่ชุมชน” ก่อให้เกิดผลอันน่าพึงพอใจ
ต่อนักเรียน ผู้ปกครอง ครู และชุมชน ดังนี้

4.1.1 ผลที่เกิดต่อนักเรียน ตามนวัตกรรม จิตอาสาโนนแกดสะอาด ทำให้นักเรียนมีความเป็น
จิตสาธารณะ มีความรับผิดชอบต่อสังคม และรักสิ่งแวดล้อม นักเรียนได้รับการประกาศเกียรติคุณ ดังนี้

นักเรียนได้รับรางวัล.....

นักเรียนได้รับรางวัลเหรียญทองการผูกเงื่อน

นักเรียนได้ร่วมงานชุมนุมลูกเสือ....

ผลที่เกิดต่อนักเรียน ตามนวัตกรรม จิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์สู่ชุมชน ทำให้เกิดความรับผิดชอบต่อ
สังคม เห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน มีจิตอาสาเพื่อสังคมที่ยั่งยืน ทำให้ประสบความสำเร็จ
ในด้านต่างๆ เช่น มีความเสียสละ นึกถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน มีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่
ด้วยความเต็มใจ มีจิตสาธารณะ

4.1.2 ผลที่เกิดกับผู้ปกครอง ผู้ปกครองมีความภาคภูมิใจในความสามารถ และความสำเร็จ
ของลูก ผู้ปกครองให้การส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เป็นอย่างดี

4.1.3 ผลที่เกิดกับครู ครูมีความภาคภูมิใจในความสำเร็จของนักเรียนที่สร้างชื่อเสียงให้แก่
โรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

4.1.4 ผลที่เกิดกับโรงเรียน โรงเรียนได้รับการยอมรับ และยกย่องชมเชยจากผู้ปกครอง
ชุมชน สังคม ทำให้ได้รับความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเป็นอย่างดี

4.1.5 ผลที่เกิดกับชุมชน การที่นักเรียนได้มีส่วนร่วมกิจกรรมต่างๆ กับชุมชน และชุมชนมีส่วนร่วมในการเป็นวิทยากรและจัดกิจกรรมแก่นักเรียนทำให้ชุมชนเห็นคุณค่าในตนเอง และสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชน สามารถรักษาสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมของชุมชนได้อย่างยั่งยืน

4.2 จากการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในการประเมินตนเองของนักเรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน (SAR) ปีการศึกษา 2563 พบว่านักเรียนมีคุณสมบัติสอดคล้องกับมาตรฐานต่างๆ ดังนี้

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้เรียน	ร้อยละของจำนวนนักเรียนที่มีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ร้อยละ 98.00
---------------------------------------	--

5. ปัจจัยความสำเร็จ

5.1 การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความสามารถ ในการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนทุกกิจกรรม โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความสามารถตามศักยภาพแสดงความเป็นผู้นำในทุกโอกาสตามความถนัด ความสนใจของนักเรียน โดยให้นักเรียนเป็นผู้วางแผนการดำเนินงาน เป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรม โดยเน้นการทำงานเป็นทีม มีจิตอาสา ยึดหลักประชาธิปไตยในการทำงานฝึกให้นักเรียนรู้จักทำงานอย่างเป็นระบบ และเกิดประสิทธิภาพตามเป้าหมาย ทำให้นักเรียนมีการพัฒนาด้านความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในการทำงาน ส่งผลให้นักเรียนมีความเชื่อมั่น มีความภาคภูมิใจในตนเอง มีความเสียสละเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม สามารถทำงานเป็นทีมและมีจิตสาธารณะ

5.2 การสนับสนุนจากครูและผู้บริหาร ครูให้คำปรึกษา ดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเข้าใจ ผู้บริหารสนับสนุนและมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมที่นักเรียนดำเนินการ

5.3 การสนับสนุนและการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ผู้ปกครองมีส่วนร่วม และส่งเสริมนักเรียนในการทำกิจกรรมต่างๆ เป็นอย่างดี เป็นผู้สนับสนุนทั้งด้านค่าใช้จ่าย วัสดุอุปกรณ์ในการทำกิจกรรมและเป็นวิทยากรให้ความรู้

5.4 การบูรณาการกับระบบเรียนรู้และระบบดูแลนักเรียน นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ในสาระวิชาต่างๆ มาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรม และแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ และการจัดกิจกรรมที่ใช้ระบบลูกเสือมีจิตอาสาช่วยเหลือผู้อื่นทุกเมื่อ ช่วยให้การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ บรรลุผลสำเร็จ

6. บทเรียนที่ได้รับ

6.1 นักเรียนทุกคนมีศักยภาพที่สามารถพัฒนาได้ ถ้าสถานศึกษาออกแบบการจัดกิจกรรมที่เอื้อให้นักเรียนแสดงศักยภาพของตนเองในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเต็มที่ ย่อมทำให้นักเรียนได้มีโอกาสพัฒนาตนเองเต็มตามศักยภาพที่มีอยู่ ดังนั้น โรงเรียนควรเปิดโอกาสและส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงออกซึ่งความสามารถด้านต่างๆ

6.2 ความสำเร็จในการใช้นวัตกรรม “ จิตอาสา สะอาดตา สะอาดใจ “ เกิดจากความร่วมมือ ของทุกฝ่าย คือ ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

6.3 การที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ นอกเหนือจากกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นการสร้างทักษะในการดำเนินชีวิตของนักเรียนในด้านการเป็นจิตอาสา มีจิตสาธารณะ และมีความรับผิดชอบต่อสังคม การมีปฏิสัมพันธ์และการร่วมทำกิจกรรมระหว่างเพื่อน พี่-น้อง ทำให้เกิดการยอมรับในความเป็นจิตอาสา มีการเอื้อเฟื้อต่อกัน มีความรับผิดชอบ ความสามัคคี ซึ่งสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

6.4 การจัดกิจกรรมต่างๆ ของนักเรียน ได้หลักการของลูกเสือมาใช้ในการดำเนินงาน ส่งผลให้นักเรียนเข้าใจถึงการเสียสละ และพร้อมช่วยเหลือผู้อื่นทุกเมื่อ

ข้อพึงระวัง

-ครูและผู้บริหารต้องเปิดใจกว้างในการรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน และต้องส่งเสริมให้นักเรียนมีจิตอาสา อยู่เสมอ เพื่อให้นักเรียนมีจิตสำนึกที่ดี เป็นพลเมืองที่ดีของสังคมต่อไป

-ในการจัดกิจกรรมต่างๆ ผู้รับผิดชอบต้องคำนึงถึงการบริหารจัดการเรื่องเวลาให้เหมาะสม

7.การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

7.1การเผยแพร่

1. โรงเรียนได้ดำเนินการประชุมผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อชี้แจงและรับทราบนโยบาย การดำเนินงานกิจกรรมจิตอาสาสะอาดตาสะอาดใจ

2. โรงเรียนจัดทำสารการรับรู้เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองและชุมชนทราบอย่างต่อเนื่อง

3 โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เช่น เฟสบุ๊ก ไลน์ และเว็บไซต์ของโรงเรียน

7.2 การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

ชื่อรางวัล	หน่วยงานที่ให้รางวัล	พ.ศ.ที่ได้รับ
1.รางวัลยอดเยี่ยม ก่ออม โครงการส่งเสริมสหกรณ์ ในโรงเรียนและการออมทรัพย์	โรงเรียนบ้านโนนแกด	2563

ชื่อผลงานนวัตกรรม	รองเท้าเข้าแถว
ชื่อเจ้าของผลงาน	นางสาวณิ โคบุตร
โรงเรียน	บ้านโนนแกด ตำบลห่ม อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ
สังกัด	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1
โทรศัพท์มือถือ	0812666038
e-mail	
ประเภทผลงาน	ด้านการเรียนการสอน

สอดคล้องกับคุณลักษณะโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.

การพัฒนานวัตกรรมสร้างสรรค์คนดีด้านการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการโครงการคุณธรรมเพื่อแก้ปัญหาการวางรองเท้าไม่เป็นระเบียบของนักเรียนโรงเรียนบ้านโนนแกดคุณธรรมเพื่อแก้ปัญหาการวางรองเท้าไม่เป็นระเบียบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านโนนแกดปีการศึกษา 2564

ที่มาและความสำคัญของโครงการ

ระเบียบวินัยเป็นเรื่องสำคัญที่นักเรียนทุกคนพึงมีเพราะการมาอยู่ในสถานศึกษาที่เป็นเสมือนศูนย์รวมที่รองรับคนจากหลากหลายพื้นที่มาใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันมีความหลากหลายพฤติกรรมการเรียนรู้ทำให้ต้องมีการฝึกปฏิบัติให้ผู้เรียนมีระเบียบวินัยในตนเองโดยเริ่มจากเรื่องที่ย่อยๆ เบื้องต้นคือการถอดรองเท้าและจัดวางให้เป็นระเบียบเกิดภาพที่เรียบร้อยงามตาตลอดจนช่วยปลูกฝังให้ผู้เรียนนำไปปรับใช้ในการจัดระเบียบตนเองในด้านอื่น ๆ ต่อไปในปีการศึกษาที่ผ่านมาทางคณะผู้จัดทำได้เห็นพฤติกรรมเชิงลบในการครูได้สังเกตเห็นพฤติกรรมเชิงลบในการถอดรองเท้าของผู้เรียนซึ่งมีการถอดรองเท้าและจัดเก็บไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยแสดงออกถึงการไม่มีระเบียบวินัยของผู้เรียนในตนเองไม่เป็นไปตามคุณลักษณะที่ถึงประสงค์ทางครูและนักเรียนได้เล็งเห็นความสำคัญของการมีระเบียบวินัยในตนเองโดยการเรื่องใกล้ตัวนักเรียนคือการถอดรองเท้าและการจัดวางรองเท้าให้เป็นระเบียบเรียบร้อยผ่านพฤติกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยใช้กระบวนการโครงการคุณธรรมเข้ามาเป็นเครื่องมือในการฝึกคิด ฝึกวิเคราะห์และหาแนวทางการแก้ปัญหาจึงอยากปลูกฝังจิตสำนึกและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมถอดรองเท้าให้เป็นไปเชิงบวกและเชื่อมโยงสู่คุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์

-เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมวางรองเท้าของนักเรียน

ขั้นตอนการดำเนินงาน

-นวัตกรรมสร้างสรรค์คนดีด้านการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการโครงการคุณธรรมเพื่อแก้ปัญหาการวางรองเท้าไม่เป็นระเบียบของนักเรียนโรงเรียนบ้านโนนแกดมีการจัดระเบียบการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยมีการนำกระบวนการโครงการคุณธรรมเข้ามาเป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหา ค้นหาสาเหตุและแนวทางในการแก้ปัญหา

-ครูนำเทคนิคการสอน แบบ Active learning มาบูรณาการเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยการลงมือทำและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน

-ครูทำหน้าที่อำนวยความสะดวกและให้คำปรึกษาเพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองมีความสามารถในการวิเคราะห์หาสาเหตุและแก้ปัญหาได้

ผลที่ได้รับ

-นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการวางรองเท้าไปในเชิงบวกมีการถอดและจัดวางอย่างเป็ระเบียบขึ้น

-มีที่จัดวางรองเท้าที่เป็นสัดส่วนและเป็นระเบียบโดยใช้วิธีการง่ายๆในการจัดทำ

-อาคารสถานที่เกิดความสะอาดเรียบร้อยเพราะพฤติกรรมการจัดวางรองเท้าที่ดีขึ้น